

Küçük Gölge Dedektifi

Yavuz DEMİRKİRAN

Küçük Gölge Dedektifi

Yavuz DEMİRKİRAN

Sokakları bir gülümseme gibi kıvrılan küçük Willowbrook köyünde Emma adında bir kız yaşırdı. Dokuz yaşındaydı; küçük ve ince yapılı, sıcak kahverengi tenli ve iki kısa topuz yapılmış kıvrıcık siyah saçlıydı. Emma en çok dedektif olmayı severdi. Her zaman cebinde küçük bir defter ve bir kurşun kalem taşıyor, oyuncak büyüteci boynundaki bir ipe asılı dururdu.

Emma'nın en iyi arkadaşı Pip'ti; kahverengi lekeleri ve sarkık kulakları olan, dağınık tüylü krem rengi bir teriyerdi. Pip, büyüteç şeklinde küçük pirinç bir etiketi olan kırmızı bir tasma takardı ve küt kuyruğu gün boyu sallanırdı. Her sabah Emma ve Pip köyde yürüyüşe çıkar, çözecek gizem ararlardı. Emma defterine notlar yazar, Pip de her ihtimale karşı her şeyi iki kez koklardı.

Güneşli bir öğleden sonra Emma ve Pip köy tiyatrosunun arkasından geçtiler. Eski binanın yüksek ahşap bir kapısı vardı ve arkasında kimsenin kullanmadığı küçük bir avlu bulunuyordu. Emma köşede tuhaf bir şey fark etti: duvara yaslanmış, garip bir düzende dizilmiş tozlu bir grup ayna. Aynaların yanında, yerdeki gölgeler kimse hareket etmediği hâlde kıpırdanıp sallanıyor gibiydi.

Emma durup baktı. 'Pip, onu görüyor musun?' diye fısıldadı. Aynaların yanındaki gölgeler dans ediyor gibiydi; sanki canlıymış gibi uzayıp kısalıyorlardı. Pip küçük bir hav hav dedi ve Emma'nın kırmızı spor ayakkabılarının arkasına saklandı. Emma defterini çıkarıp yazdı: 'Eski aynaların yanında gölgeler hareket ediyor. Rüzgâr yok. Çok tuhaf.' Hemen araştırmaya karar verdi.

Tam o sırada Büyükbaba Joe, ahşap bastonuna yaslanarak köşeden geldi. Yassı şapkasını ve yeşil örgü hırkasını giymişti; beyaz bıyığı şaşkınlıkla kıpırdadı. 'Merhaba, küçük dedektif,' dedi. 'Ne buldun?' Emma aynaları ve kıpırdayan gölgeleri işaret etti. Büyükbaba Joe sevgiyle gülümsedi. 'O aynalar çok eskidir,' dedi. 'Eskiden tiyatroya aitti. Onları süsleme için kullanılsın diye köye ben verdim.'

Emma, 'Gölgelerin neden hareket ettiğini biliyor musun, Büyükbaba Joe?' diye sordu. Tel çerçeveli gözlüğünü düzeltti ve bir an düşündü. 'Hikâyeler duymuşumdur,' dedi, 'ama kendim hiç görmedim. Belki gizemi sen çözebilirsin. Willowbrook'un en iyi dedektifi sensin!' Emma gurur duydu. Büyüteçini çıkarıp aynalara yakından baktı. Aynalar farklı açılarda eğikti ve çerçeveleri toz içindeydi.

Haber hızla yayıldı. Kısa süre sonra Belediye Başkanı Hattie, kolunun altında panosuyla geldi. Beyaz puantiyeli mor bir elbise ve inci bir kolye giymişti. 'Burada neler oluyor?' diye sordu, yuvarlak gözlükleri parıldayarak. 'İnsanlar gölgelerin perili olduğunu söylüyor!' Emma başını salladı. 'Perili olduklarını sanmıyorum,' dedi. 'Bence bilimsel bir açıklaması var. Sadece fikirlerimi test etmem gerekiyor.'

Emma önce gölgeleri uzun süre izleyerek başladı. Güneşin üzerinden bir bulut geçtiğinde gölgelerin hareket etmeyi bıraktığını fark etti. Güneş çıkınca yine kıpırdıyorlardı. Defterine yazdı: 'Güneş parlarken gölgeler hareket ediyor. Işık yansıması olabilir.' Pip aynaların çevresini kokladı ve ikisinin arasında küçük bir boşluk buldu. Kuyruğunu sallayıp havladı; sanki 'Buraya bak!' diyordu.

Emma bir sonraki deneyi için evden bir el feneri getirdi. Güneş batana kadar bekledi, sonra el fenerini bir aynaya tuttu. Işık başka bir aynaya, sonra üçüncüsüne, en sonunda duvara yansıdı ve zıplıyor gibi görünen bir gölge oluşturdu. 'İşte!' dedi Emma. 'Aynalar ışığı şaşırtıcı biçimlerde yansıtıyor. Gölgelemin canlı gibi görünmesinin sebebi bu!' Gözlemlerini dikkatle yazdı.

Ertesi gün Emma fikrini yeniden test etti. El fenerini yavaşça hareket ettirdi ve gölgenin nasıl değiştiğini izledi. Farklı açılar ve mesafeler denedi; her seferinde ne olduğunu yazdı. Pip ışık huzmesini kovalayıp mutlu mutlu havladı. Emma, aynaların ışığın aralarında yansıtacağı şekilde yerleştirildiğini ve bunun yerde hareketli gölgeler oluşturduğunu keşfetti. Bu, ışık ve aynalarla oynanan bir oyun gibiydi!

Emma, Belediye Başkanı Hattie'yi ve Büyükbaba Joe'yu avluya çağırdı. Küçük dedektifin ne bulduğunu merak eden bir grup köylü de toplandı. Emma aynaların önünde durdu; hardal sarısı yağmurluğu güneşte parlıyordu. 'Gölgelerin neden hareket ettiğini biliyorum,' diye açıkladı. 'Bu sihir ya da hayalet değil. Bu bilim!' Defterini kaldırıp çizimlerini gösterdi.

Emma aynaların özel açılarda nasıl eğildiğini anlattı. Güneş ışığı onlara çarptığında, atılan bir top gibi bir aynadan diğerine yansıyor. Bu yansıyan ışık gölgelerin dans ediyor gibi görünmesine neden oluyordu. Kanıtlamak için Emma el fenerini tuttu ve gölgeler kıpırdamaya başladı. Köylüler şaşkınlıkla nefes aldı, sonra rahatlamayla güldüler. 'Sadece ışık oyun oynuyor!' dedi Büyükbaba Joe, gri gözleri parıldayarak.

Belediye Başkanı Hattie ellerini birbirine ırttı. 'Aferin, Emma!' dedi, pembe yanakları ısıldayarak. 'Gizemi bilimle özdün.' Köylüler alkışladı ve Pip kuyruğunu o kadar hızlı salladı ki bulanıklaştı. Emma'nın içi ısındı. Herkesi şaşkına çeviren bir şeyi açıklamak için dedektiflik becerilerini, defterini ve el fenerini kullanmıştı. Bilim günü kurtarmıştı!

Büyükbaba Joe elini Emma'nın omzuna koydu. 'Sen gerçek bir bilim insanısın, Emma,' dedi. 'Dikkatle izledin, notlar aldın ve fikirlerini test ettin. Bilim insanları tam olarak bunu yapar.' Emma aralıklı dişleriyle gülümsedi. İşile gurur duyuyordu. O günden sonra tiyatronun arkasındaki aynalar artık korkutucu değildi. Özel bir bilim sergisiydiler ve Emma dans eden gölgeleri izlemek için sık sık oraya giderdi.

Belediye Başkanı Hattie, Emma'dan bir sonraki köy toplantısında bulgularını anlatmasını istedi. Emma defteri ve el feneriyle küçük bir sahnede durdu ve herkese aynaların nasıl çalıştığını gösterdi. 'Bilim şaşırtıcı olayları açıklayabilir,' dedi. 'Tek ihtiyacınız merak ve dikkatli izlemek.' Köylüler başlarını sallayıp alkışladılar. Emma'nın kalbi mutlulukla doldu. Bilimin her yerde, hatta gölgelerde bile olduğunu kanıtlamıştı.

Ondan sonra Emma ve Pip, Willowbrook çevresindeki gizemleri çözmeye devam ettiler. Her tuhaf şeyin bir açıklaması olduğunu biliyorlardı ve her zaman araştırmaya hazırdılar. Büyükbaba Joe sık sık onlara katılırdı ve Belediye Başkanı Hattie her zaman onları desteklerdi. Emma'nın defteri yeni keşiflerle doldu ve büyütecisi hiç yanından ayrılmadı. Küçük gölge dedektifi, bilimin dünyayı daha aydınlık ve daha dostça bir yer yaptığını öğrenmişti.